

Befintlig 50 kV ledning mellan Väsa och Älvdalen i Älvdalens kommun, Dalarnas län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Ansökan om nätkoncession för linje

Maj 2017

Projektorganisation

Ellevio AB
115 77 Stockholm

Telefonväxel: 08-606 00 00
Org.nr: 556037-7326

Ansvarig tillståndsfrågor: Sofia Miliander

Samrådsredogörelse

Rapporten har upprättats av Hulda Pettersson (023-464 77) och Ella Hagberg (08-714 32 41),
SWECO Energiguide AB. Uppdragsnummer: 547 3793 020

SWECO Energiguide AB
Box 340 44
100 26 Stockholm

www.sweco.se

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Syfte	1
2	Samrådets genomförande	1
3	Yttranden och bemötanden	3
3.1	Länsstyrelse och kommun	3
3.2	Övriga myndigheter	5
3.3	Organisationer	6
3.4	Företag	6
3.5	Fastighetsägare och allmänhet	6

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Befintlig 50 kV ledning mellan Väsa och Älvdalen har funnits i aktuell sträckning sedan 1940-talet. Ledningen är en viktig del av strömförsörjningen i Älvdalen med omnejd samt för överföring av energi från kraftverksdammarna i området. Samråd inför ny ansökan om koncession har hållits under februari-april 2017.

1.2 Syfte

Syftet med föreliggande samrådsredogörelse är att sammanfatta samtliga yttranden från myndigheter, organisationer, företag, fastighetsägare och övriga berörda som inkommit under genomfört samråd. Ellevio bemöter de inkomna synpunkterna i denna samrådsredogörelse.

Samrådsredogörelsen utgör en bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen som i sin tur utgör en del av koncessionsansökan.

2 Samrådets genomförande

Samrådet har genomförts enligt 6 kap 4 § miljöbalken under februari-april 2017.

I samrådskretsen ingick alla parter som kan antas vara berörda av projektet, dessa kan ses i Tabell 1. Fastighetsägare och närboende inom cirka 200 meter från befintlig ledning och alternativa sträckningar har räknats som berörda och dessa har fått ett samrådsutskick. Utöver det kungjordes samrådet i lokala tidningar (Borlänge Tidning/Södra Dalarnes Tidning, Nya Ludvika Tidning, Dala-Demokraten, Falu Kuriren och Mora Tidning). Utgångspunkten vid avgränsning av samrådskretsen har varit att samråda med en bred krets i ett tidigt skede för att fånga upp alla eventuella synpunkter direkt.

Samrådsredogörelse

Tabell 1. Samrådsparter i föreliggande samråd.

Länsstyrelsen i Dalarna	Älvdalens kommun
Trafikverket	Skogsstyrelsen
Svenska Kraftnät	Sveriges Geologiska Undersökning
Försvarsmakten HKV	Skanova
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	Bergsstaten
PTS	Nodava (Norra Dalarna Vatten & Avfall)
LRF	Naturskyddsföreningen
Luftfartsverket	Dalaflyget Mora/Siljan flygplats
Riksförbundet Enskilda vägar	Sveriges Ornitologiska förening
Friluftsrämjandet	Jägarnas riksförbund
Svenska Jägareförbundet	Elfdalens hembygdsförening
Sten i Älvdalen	Åsens jaktvårdsförening
Älvdalens jaktvårds-krets	Älvdalens fiskevårdsområde
Älvdalens flygklubb	Älvdalens IF Orientering
Älvdalens IF Skidor	Älvdalens Naturskyddsförening
Älvdalens Pistolskytteklubb	Dalarnas ornitologiska förening
Älvdalens Snöskoterklubb	Älvdalens fiskecenter
Älvdalens motorklubb	Wäsa Snowboard och Freestyle klubb
Festins bilverkstad	AB Svenska Shell, Älvdalen
Älvdalslax AB	iCell AB
Evalo Service	Tre Björnar Vandrarhem/STF Älvdalen
Rindi Energi AB	Berörda fastighetsägare
Närboende	

Information om samrådet skickades till parterna i tabell 1 per post eller e-post den 27 februari 2017. Kungörelsen om samrådet publicerades den 3 mars 2017. Möten hölls med Älvdalens kommun och länsstyrelsen i Dalarnas län den 14 mars 2017 då Ellevio informerade om projektet, svarade på frågor och samlade in synpunkter och kommentarer.

Samtliga ombads inkomma med eventuella synpunkter på projektet senast den 31 mars 2017, skriftligt via post eller e-post eller via telefon. Älvdalens kommun bad om förlängd svarstid till

den 12 april 2017 för att hinna behandla ärendet i kommunfullmäktige, anstånd gavs till kommunen och även till övriga samrådsparter som efterfrågade längre svarstid. Ett kompletterande samrådsutskick gjordes till markägare den 4 april 2017 för att det framkom att alla berörda markägare inte hade nåtts av utskicket, i det utskicket angavs förlängd svarstid till den 12 april 2017. Önskemål om ytterligare förlängd svarstid kom från markägare och Älvdalens kommun och Ellevio gav anstånd till den 28 april 2017.

Yttrandena dokumenterades kontinuerligt och har därefter bemötts av Ellevio och sammanställts.

3 Yttranden och bemötanden

3.1 Länsstyrelse och kommun

3.1.1 Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen i Dalarnas län framför följande synpunkter i sitt yttrande 2017-03-31:

Intressen för naturmiljö

Det noteras i samrådsunderlaget att det finns utter i området. Eventuell påverkan på arten och förslag på eventuella åtgärder för att minska denna påverkan ska beskrivas i kommande MKB.

Fåglar

Kommande MKB bör innehålla en beskrivning av hur ledningen påverkar fåglar i området samt en redogörelse för eventuella skyddsåtgärder som ska vidtas.

Naturvärden

Samrådsunderlaget tar upp berörda naturvärden, ledningens påverkan på dessa samt planerade försiktighetsåtgärder på ett bra sätt. Det är viktigt att detta också redovisas i kommande MKB. Det är även bra att sökande kommer bedöma kraftledningens konsekvenser på omgivningen samt utreda och redovisa dessa i kommande MKB.

Övrigt

Vid underhållsarbeten såsom kantträdsavverkning och underhållsröjning, eller om ny mark behöver tas i anspråk, och om arbetet kan komma att påverka miljön på ett betydande sätt ska en samrådsanmälan enligt 12 kap 6 § göras till länsstyrelsen. Det kan exempelvis vara fallet i områden där ledning/ledningsgata angränsar till ett skyddat område, vid områden av riksintresse, inventerade områden (våtmarksinventering, ängs- och hagmarksinventering) eller övriga områden med naturvärden. Detta bör även framgå av kommande MKB. Körning i området bör ske så att minsta möjliga störning på naturmiljön sker.

Strandskydd

Om förslaget med markförlagd ledning blir aktuellt kan nedläggandet av kabeln behöva en strandskyddsdispens. Dispens från strandskyddet söks hos kommunen.

Översvämningsrisk

Av underlaget framgår att ledningen passerar områden som riskerar översvämning vid högsta beräknade flöde. I kommande MKB bör det även framgå att delar av ledningen passerar områden som riskerar översvämning vid klimatanpassat 100- och 200-årsflöde. Med tanke på översvämningsrisken och därmed risken för avbrott i elförsörjning vore det ur krisberedskapssynpunkt bra med en alternativ sträckning förbi Märbäck som inte riskerar

översvämning. Om befintlig ledningssträcka behålls kan eventuella robusthöjande åtgärder för de delar där ledningen passerar dessa områden beskrivas i MKB:n.

Åkermark

Ledningen går i den alternativa sträckan över åkermark där det hade varit positivt med en ändrad sträckning så att åkrarna blev fria från stolpar. Eftersom huvudalternativet är att behålla ledningen i befintlig sträckning och utförande så skulle koncessionen inte innebära någon förändring. Förutsättningarna för brukande skulle därför åtminstone inte försämrats i jämförelse med nuläget.

Begäran om beslut om betydande miljöpåverkan

Sökande har begärt beslut om betydande miljöpåverkan för koncessionen enligt miljöbalken 6 kap 5 §. Eftersom det kan dyka upp ny information i samband med samrådet och det är osäkert om ledningen kommer byggas om eller inte beslutar länsstyrelsen om koncessionen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte efter genomfört samråd och efter att ha fått tagit del av samrådsredogörelse.

Ellevios bemötande:

Ellevio kommer beskriva förekomst av, påverkan på, och eventuella skyddsåtgärder för utter, fåglar och övriga naturvärden i området i kommande MKB.

För åtgärder som kan antas komma att påverka miljön på ett betydande sätt kommer samrådsanmälan enligt 12 kap 6 § miljöbalken göras till länsstyrelsen.

Utifrån inkomna synpunkter i samrådet, som visar på starkt motstånd mot befintlig ledning då den går nära bebyggelse och över attraktiv byggbar mark, avser Ellevio att gå vidare med luftledningsalternativet. Den påverkan som befintlig ledningssträckning innebär för närboende, landskapsbilden och kommunens utvecklingsmöjligheter i form av exploatering av ny tomtmark bedöms som större än den påverkan som alternativ luftledningssträckning innebär för skogsbruket. Ellevio har även valt att gå vidare med utförandet i enkelstolpe vilket har en smalare skogsgata (ca 36 m) än utförandet i portalstolpe (ca 40 m) för att minska påverkan på skogsmarken. Ett markkabelalternativ bedöms inte som ekonomiskt rimligt. Luftledningssträckningen kommer att ses över i det fortsatta arbetet för att minimera intrånget i skogsmark och jordbruksmark.

I övrigt noteras länsstyrelsens synpunkter.

3.1.2 Älvdalens kommun

Älvdalens kommun meddelar följande i sitt yttrande 2017-04-04:

Ärendet har informerats om och diskuterats i samhällsutvecklingsutskottet. Utskottet gav uppdrag åt tjänstemännen att fatta beslut inom ramen för befintlig delegation.

Ledningen går nära bostadshus på flera ställen, t.ex. i byn Gåsvarv. Ledningen passerar också över kommunens reningsverk, mellan två byggnader. Kommunen anser därför att ledningen bör markförläggas i så stor utsträckning som möjligt där ledningen går i närhet av bostadshus och reningsverk.

Den tidigare utredda alternativa dragningen öster om Märbäcks industriområde vore ett sämre alternativ då en utvidgning av industriområdet då skulle hindras.

Älvdalens kommun inkom med ett kompletterande yttrande 2017-04-27 i vilket de framför att det under samrådstiden i ärendet har kommit fram ett helt nytt förslag på ledningsdragning, från sakägare i frågan. Älvdalens kommun arbetar med att ta fram en ny översiktsplan och nya områden för bostäder. Om ledningsdragning kan ske utan större visuell påverkan inom området gynnar detta framtida planering.

Älvdalens kommun beslutar att de står bakom det nya ledningsalternativet då det stämmer väl överens med intentionerna i översiktsplanearbetet.

Hänvisar till bifogad karta över föreslagen ledningssträckning.

Ellevios bemötande:

Ellevio har utifrån inkomna synpunkter i samrådet, som visar på starkt motstånd mot befintlig ledning då den går nära bebyggelse och över attraktiv byggbar mark, beslutat att gå vidare med luftledningsalternativet. Ett markkabelalternativ, enligt det förslag som kommunen och Gåsvarvs-, Mjågens och Östermyckelängs Skifteslags Samfällighetsföreningar lämnat, bedöms inte som ekonomiskt rimligt. Det föreslagna kabelalternativet skulle kosta närmare 3 gånger så mycket som en ny trädsäker luftledning.

Ellevio noterar kommunens synpunkter och bedömer att alternativ luftledning tillgodoser de flesta av dessa. Avseende passagen vid Märbäcks industriområde önskar Ellevio diskutera med kommunen vilket alternativ som blir bäst i förhållande till detaljplanen och industrins utvidgningsmöjligheter.

3.2 Övriga myndigheter

3.2.1 Statens Geologiska Undersökning (SGU)

SGU meddelar i sitt yttrande 2017-02-28 att de inte har något att erinra då ärendet gäller en befintlig ledning.

3.2.2 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB meddelar 2017-03-01 att de avstår från att yttra sig i ärendet.

3.2.3 Bergsstaten

Bergsstaten meddelar i sitt yttrande 2017-03-01 att det enligt underlag inte finns något tillstånd enligt minerallagen (1991:45) inom området och myndigheten har därför inget att erinra.

3.2.4 Skogsstyrelsen (SKS)

SKS meddelar i sitt yttrande 2017-03-02 att de inte har något att erinra.

3.2.5 Luftfartsverket (LFV)

LFV meddelar i sitt yttrande 2017-03-07 att de som sakägare av CNS-utrustning inte har något att erinra mot förlängd nätkoncession för ledningen.

3.2.6 *Elsäkerhetsverket*

Elsäkerhetsverket meddelar 2017-03-10 att de i dagsläget inte har något att tillägga i detta ärende. Elsäkerhetsverket avvaktar med att yttra sig tills ärendet kommer på remiss från Energimarknadsinspektionen.

3.2.7 *Skanova Elskyddsärenden*

Skanova Elskyddsärenden meddelar 2017-03-10 att de inte har några synpunkter på samrådet om förlängd koncession för befintlig 50 kV kraftledning mellan Väsa och Blyberg.

3.2.8 *Post- och telestyrelsen (PTS)*

PTS meddelar i sitt yttrande 2017-03-29 att operatörer och ledningsägare i aktuellt område bör kontaktas, i detta fall torde det vara lämpligt att kontakta Telia Sonera, Skanova, Tele2, Tre, NET1 samt Teracom. I övrigt har PTS inga ytterligare synpunkter.

Ellevios bemötande:

Ellevio bedömer att informationen om föreliggande samråd har nått operatörer och ledningsägare i aktuellt område genom att samråd hållits med de ledningsägare som identifierats genom Ledningskollen och även kungjorts i lokala tidningar.

3.2.9 *Svenska Kraftnät*

Svenska Kraftnät meddelar i sitt yttrande 2017-03-29 att de inte har något att erinra och att de inte heller önskar delta i fortsatt remissförfarande, förutsatt att planområdet inte förändras.

3.3 Organisationer

Inga organisationer har inkommit med synpunkter i ärendet.

3.4 Företag

3.4.1 *Nodava Vatten och Avfall AB*

Nodava Vatten och Avfall AB meddelar följande i sitt yttrande 2017-03-28:

Nämnda elledning passerar idag över vår fastighet Mjågen 10:14 i södra Älvdalen. Fastigheten är bebyggd med vårt avloppsreningsverk. Vi står inför en större om- och tillbyggnad av reningsverket och ser därför gärna att elledningen flyttas. Fastighetsägare är Älvdalen Vatten och Avfall AB.

Ellevios bemötande:

Med alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoses önskemålet om flytt av ledningen så att den inte hindrar planerad om- och tillbyggnad av avloppsreningsverket.

3.5 Fastighetsägare och allmänhet

3.5.1 *Fastighetsägare Östermyckeläng 30:11, 30:12 och 30:7*

Fastighetsägaren till Östermyckeläng 30:11 ringde 2017-03-08 samt 2017-03-28 och ställde frågor. Bland annat vad det betyder att tidigare ledningsägare informerade fastighetsägaren för 4-5 år sedan om att ledningen går på övertid.

Fastighetsägaren framför följande i ett yttrande per e-post 2017-03-29 där hon även företräder fastighetsägare av Östermyckeläng 30:12 och 30:7:

De är flera hushåll som innan påbörjade husbyggnationer för ca 1 år sedan fick indikationer från olika håll på att kraftledningen skulle markförläggas snart och är besvikna att så ej är fallet. Tomterna är attraktiva och har en vacker vy men den förstörs av kraftledningen. Det finns även tomter till försäljning i området som påverkas negativt av ledningen.

Markägarna påpekar också oro för säkerhets- och hälsorisker då ledningen är bara några meter från husen där barn leker. Markägarna förordar alternativ luftledningssträckning i kombination med alternativ markkabel. Alternativt kan befintlig kraftledning kvarstå men att den markförläggs hela vägen förbi aktuella tomter, enligt kommunens förslag.

Ellevios bemötande:

Ellevio bedömer att alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser markägarnas önskemål.

3.5.2 Fastighetsägare Östermyckeläng 30:10

Fastighetsägarna meddelar följande i ett yttrande per e-post 2017-03-13:

Markägarna har sålt två tomter där det byggts två enfamiljshus som snart är inflyttningsklara. Den befintliga 50 kV kraftledningen går oroväckande nära dessa hus. I området finns ytterligare sex tomter kvar som får bebyggas. I Älvdalens tätort råder det brist på bostäder, därför anser markägarna att det aktuella tomtområdet är attraktivt för mer bostadsbyggande. Markägarna vill att befintlig 50 kV ledning flyttas från befintlig plats eller grävs ner, lämpligen i samband med att ny väg planeras upp till Rv 70 från Strandvägen.

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser till stor del önskemålen.

3.5.3 Fastighetsägare Mjågen 5:9

Fastighetsägaren skickade frågor och synpunkter per e-post 2017-03-08. Fastighetsägaren planerar att göra tomter nedanför deras hus just där ledningen går idag, och ser därför helst att koncessionen inte förlängs.

Markägaren skickade en kompletterande synpunkt per e-post 2017-04-10 med förslaget att ledningen tas bort och läggs ned i älvfåran.

Ellevios bemötande:

Ellevio noterar markägarens synpunkt om att de avser att göra tomtmark vid ledningen och helst ser att koncessionen inte förlängs. Alternativ luftledning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser det önskemålet.

Ett sjökabelalternativ har avförts, främst på grund av kostnadsskäl samt drift- och underhållsskäl. Det kommer beskrivas ytterligare i kommande MKB.

3.5.4 Fastighetsägare Mjågen 10:11

Fastighetsägare meddelar i ett yttrande per post 2017-03-17 att han vill att ledningen flyttas till alternativ luftledningssträckning av följande skäl:

- Boendemiljö för att ledningen går 10-20 meter från markägarens bostadshus och det kan vara negativ påverkan av magnetfält vid både inomhus- och utomhusvistelse.
- Naturmiljö för att ledningen påverkar landskapsbilden och utsikten både på deras fastighet och på sträckan Gåsvarv-Älvdalen i sin helhet längs älven.
- Tidigare löften då dåvarande ledningsägare lovade att ledningen skulle flyttas inom 10 år då markägaren bebyggde området Mimmikulle, Solbacksvägen 1-5, under mitten av 80-talet.

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser önskemålet.

3.5.5 Fastighetsägare Mjågen 6:7 och Mjågen S:2

Markägarna meddelar följande i ett yttrande per e-post 2017-03-27:

Befintlig ledning går 10-12 meter från deras bostad och tomten gränsar till ledningsgatan. De använder Mjågen S:2 som gårdsplan där ledningen passerar endast ca 4 m över mark. Vill att ledningen flyttas till alternativ luftledningssträckning i kombination med markkabel i den norra änden. Åberopar följande skäl:

- Boendemiljö, anser att de elektriska och magnetiska fälten påverkar de ytor som används för utomhusvistelse på ett negativt sätt. Har förekommit ett tillbud då en grusbil var nära att nudda en faslina.
- Naturmiljö, landskapsbilden och deras miljö i naturen påverkas negativt. Både vid den egna fastigheten och längs Österdalälven hela sträckningen mellan Gåsvarv och Älvdalen.
- Tidigare löften. När Mimmikulle bebyggdes på 80-talet lovade dåvarande ledningsägare att ledningen skulle flyttas inom 10 år. Detta är ett bra tillfälle att uppfylla löftet.

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser önskemålet.

3.5.6 Fastighetsägare Mjågen 10:9

Fastighetsägarna meddelar följande i ett yttrande per brev 2017-04-03:

Den befintliga ledningen går ca 15-20 meter från bostaden och tomten gränsar till ledningsgatan. Anser att ledningen ska flyttas till alternativt sträckningsförslag på östra sidan av riksväg 70, och då alternativet med kombinerad luftledning och markledning. Åberopar följande skäl:

- Boendemiljö. Ledningen går 10-20 meter från bostaden och både hus och tomten som används för utomhusvistelse anses påverkas av elektriska och magnetiska fält negativt. Enligt forskning är det inte utrett vad som händer under lång påverkan av dessa fält.
- Naturmiljö. Ledningen påverkar vår landskapsbild och naturmiljö negativt. Den stör utsikten och utemiljön på fastigheten. Den stör även landskapsbilden hela vägen mellan Gåsvarv och Älvdalen då den ligger i anslutning till Österdalälven och flera fastigheter där.

- Tidigare löften. När området Mimmikulle, Solbacksvägen 1-5, bebyggdes på 80-talet lovade dåvarande ledningsförvaltare att ledningen skulle flyttas inom en 10-årsperiod. Som en av många fastighetsägare anser jag att man nu har en stor möjlighet att uppfylla detta löfte

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser önskemålet.

3.5.7 Fastighetsägare Mjågen 5:12 m.fl.

Markägaren ringde 2017-04-05 och önskade veta om hans fastigheter berörs av befintlig eller alternativa sträckningar. Han informerar även om att han nyligen köpt en fastighet som korsas av befintlig sträckning och att lantmäteriförrättningen av den beräknas vara klar i juli 2017.

Vidare frågar markägaren vad det har inkommit för synpunkter på de olika sträckningarna. Han framför att det kan vara bra med kraftledningsgator i skogsmark för att de kan användas som färdväg för t.ex. fyrhjulingar vid skogsarbete.

Ellevios bemötande:

Markägaren informerades om att Mjågen 5:12 korsas av alternativ luftledningssträckning. Gällande inkomna synpunkter lämnades information om att både befintlig och alternativa sträckningar har förordats, med motiv såsom närhet till bostadshus respektive uppstyckning av skogsmark.

3.5.8 Fastighetsägare Gåsvarv 5:6

Fastighetsägarna meddelar i ett yttrande per e-post 2017-02-28 att de förordar alternativ ledningssträckning och alternativ Märback Ö. Det skulle vara till gagn för de som vistas i Gåsvarv och för hela byns utvecklingsmöjligheter.

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser önskemålet. I det fortsatta arbetet kommer det utredas om sträckningen ska gå väster eller öster om Märback's industriområde.

3.5.9 Fastighetsägare Gåsvarv 14:4

Fastighetsägaren ringde 2017-03-01 och framförde att han anser att befintlig ledning går över hans bästa marker vid Gåsvarv samt att han kommer skicka in ett skriftligt yttrande.

Markägaren meddelar i ett yttrande per e-post 2017-03-31 att ledningen går längs markägarens tomt öster om Väsadammen, över fin tomtmark. Markägaren förordar att sjökabel läggs ner på Väsadammens botten. Om ledningen flyttas österut upp i skogsmark så menar markägaren att det kommer överklagas och hela beslutet faller som skedde 2002.

Ellevios bemötande:

Fastighetsägarens synpunkter noteras. Med alternativ luftledning frigörs markerna vid Gåsvarv. Ett sjökabelalternativ har avförts, främst på grund av kostnadsskäl samt drift- och underhållsskäl. Det kommer beskrivas ytterligare i kommande MKB. Ellevio bedömer att alternativ luftledning, i skogsmark öster om riksväg 70 är lokaliserad så att minsta möjliga

påverkan på skogsmark föreligger. Detta då sträckningen till största delen följer fastighetsgränser och vägar.

3.5.10 Fastighetsägare Gåsvarv 22:3

Fastighetsägaren ringde 2017-03-08 och frågade om ärendet gäller förlängd koncession eller en nybyggnation.

Fastighetsägaren berättar att hon inte är direkt berörd av ledningen då hon bor längre ut mot Österdalälven men framförde att det är många träd som står väldigt nära ledningen. Om befintlig ledning kvarstår anser hon att det behövs en genomgång av hela sträckningen för att många stora träd riskerar att falla på ledningen. Fastighetsägaren har tidigare själv bekostat fällning av träd på sin egen tomt i närheten av en ledning men är orolig för stora träd på grannens tomt.

Ellevios bemötande:

Markägaren informerades om att förordat alternativ i samrådsskedet var att befintlig ledning kvarstår. Med alternativ luftledning, som Ellevio valt att gå vidare med, blir ledningsgatan trädsäker.

3.5.11 Fastighetsägare Gåsvarv 18:4 och 20:10

Fastighetsägaren ringde 2017-03-09 och framförde att han äger mark både där befintlig ledning går samt även där alternativ sträckning för luftledning är föreslagen. Han anser inte att alternativ ledningssträckning är bra eftersom det kommer medföra att mycket skog behöver avverkas samt att många små markägare kommer bli hårt drabbade då skiftena är smala. Fastighetsägaren anser att det är bättre att ledningen kvarstår i befintlig sträckning. Han frågade om det finns behov av att trädsäkra befintlig sträckning.

Fastighetsägaren meddelar i ett yttrande per e-post 2017-03-09 att de vill att ledningen kvarstår i befintlig sträckning då det nya förslaget skulle ta mycket av deras mark i anspråk.

Ellevios bemötande:

Ellevio noterar markägarens synpunkter om att befintlig sträckning förordas.

Ellevio har valt att gå vidare med alternativ luftledning, då motståndet mot befintlig ledning är så stort. Ett markkabelalternativ bedöms inte som ekonomiskt rimligt. Alternativ luftledningssträckning har valts så att den ger liten påverkan för markägare genom att placeras i fastighetsgränser och längs med vägar. I arbetet med kommande MKB kommer alternativ luftledningssträckning ses över på nytt och justeras något för att ytterligare minimera påverkan för enskilda skogsägare.

3.5.12 Fastighetsägare Gåsvarv 30:10

Fastighetsägaren ringde 2017-03-09 och framförde att hon absolut vill att ledningen ska flyttas eller grävas ned, då de sålt ett antal tomter i närheten av befintlig ledning och kan tänka sig att sälja fler. Det råder bostadsbrist i Älvdalen, så fina tomtlägen är attraktiva. Fastighetsägaren har mailat kommunen för att framföra sina synpunkter. Fastighetsägaren är även rädd för magnetfältet. Hon berättade även att kommunen avser att fixa en ny uppfartsväg vid Strandvägen, och att det kanske går att nyttja den för markkabelförläggning.

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser markägarens önskemål.

3.5.13 Fastighetsägare Gåsvarv 2:13

Fastighetsägaren meddelar i ett yttrande per e-post 2017-03-09 att befintlig sträckning skulle innebära att byggnation av attraktiva tomter omöjliggörs. Han anser även att det kan vara en hälsorisk för de som redan bor i området och en olägenhet i övrigt. Vidare framförs att det aktuella området är ett av de mest attraktiva områdena i Älvdalen för bebyggelse med pendlingsavstånd till Mora, bebyggelse skulle blockeras om kraftledningen står kvar.

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser markägarens önskemål.

3.5.14 Fastighetsägare Gåsvarv 2:12

Fastighetsägaren meddelar i ett yttrande per brev 2017-03-23 att han anser att förlängd nätkoncession för befintlig 50 kV ledning i nuvarande sträckning är helt uteslutet. Ledningen ska flyttas öster om Gåsvarvs by enligt tidigare förslag med vissa små justeringar. Flytt av ledningen är absolut nödvändig och inget annat godtages.

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser önskemålet.

3.5.15 Fastighetsägare Gåsvarv 6:6

Fastighetsägarna meddelar i ett yttrande per brev 2017-03-24 att de förordar att befintlig ledning kvarstår. Om alternativ sträckning för luftledning skulle bli aktuellt förutsätts att ledningssträckningen justeras så att densamma följer befintliga vägar, så att fastigheten inte uppsplittras ytterligare. Det alternativet korsar vår fastighet på två ställen.

Ellevios bemötande:

Ellevio har valt att gå vidare med alternativ luftledningssträckning, då motståndet mot befintlig ledning är så stort. Sträckning har valts så att den ger liten påverkan för markägare genom att placeras i fastighetsgränser och längs med vägar. I arbetet med kommande MKB kommer alternativ luftledningssträckning ses över på nytt och justeras något för att ytterligare minimera påverkan för enskilda skogsägare.

3.5.16 Fastighetsägare Gåsvarv 13:1, 7:1, 8:1 och 12:5

Fastighetsägaren till Gåsvarv 13:1 ringde 2017-03-24 och hade frågor samt framförde bland annat att hon anser att befintlig sträckning är bra, den går över deras mark där det är åkrar i dagsläget och det vore inte bra att flytta den till produktiv skogsmark. Markägaren var en av dem överklagade alternativ sträckning 2002.

Fastighetsägaren meddelar följande i ett yttrande per e-post 2017-03-29 där hon även företräder fastighetsägare av Gåsvarv 7:1, 8:1 och 12:5:

Fastighetsägaren skriver att befintlig sträckning förordas å det bestämdaste och att de är emot alternativ luftledning för att den skulle dras genom deras produktiva skogsmark. Det skulle innebära försämring för dem ekonomiskt och för naturvärden i området, som de hävdar skadas

värre av en luftledning genom skogsmark än en renovering av befintlig luftledning som till största delen går över öppen åker- och betesmark. Orsaker de anför är t.ex. annektering av skogsmark, fragmentering av ägorna, försvårande av virkesupplag vid väg - vilka påverkar markägare negativt både praktiskt och ekonomiskt. Vidare, risken för stormfällning ökar markant när man öppnar en så bred ledningsgata som behövs för att den ska vara trådsäker. Risken för insolation samt insektsangrepp ökar även de avsevärt, inte bara i kantzonen utan även längre in.

Fastighetsägaren anger även att alternativ luftledningssträckning går genom en bergssluttning med vattenkällor som används av markägare för vattenförsörjning som ej är anslutna till kommunalt VA, både dricksvatten och avlopp. Markägaren framför att en skogsgata skulle innebära påverkan på vattenkvaliteten. Det är okänt hur en 30-38 meter bred kraftledningsgata med tillhörande kantzon över denna känsliga marktyp kommer att påverka marken och vattenkvalitet över tid.

Anger att många markägare i Gåsvarv har små skiften där de hämtar ved för uppvärmning av sina hem, därmed skulle även en mindre konfiskation av arealen, få en i det enskilda fallet procentuellt stor påverkan på möjligheten att vara självförsörjande gällande energiråvaran.

Markägarna förordar alternativet att behålla befintlig sträckning och motsätter sig å det bestämdaste den del av den alternativa nysträckningen som går genom deras skog i Gåsvarv.

Ellevios bemötande:

Ellevio har valt att gå vidare med alternativ luftledningssträckning, då motståndet mot befintlig ledning är så stort. Den påverkan som befintlig ledningssträckning innebär för närboende och kommunens utvecklingsmöjligheter i form av exploatering av ny tomtmark bedöms so större än den påverkan som alternativ luftledningssträckning innebär för skogsbruket. Sträckning har valts så att den ger liten påverkan för markägare genom att placeras i fastighetsgränser och längs med vägar. I arbetet med kommande MKB kommer alternativ luftledningssträckning ses över på nytt och justeras något för att ytterligare minimera påverkan för enskilda skogsägare. Vid detaljprojektering och materialval kommer hänsyn tas till att vattenkällor i området inte påverkas.

3.5.17 Fastighetsägare Gåsvarv 14:12 och 14:13

Fastighetsägarna meddelar följande i ett yttrande per e-post 2017-03-31:

Upprustning av befintlig ledning är inte att föredra av följande skäl:

- Dagens olika miljökrav
- Gåsvarvs by ligger trångt i en dalgång och riksväg 70 och järnvägen går rakt igenom byn. Därtill finns kraftverksdammen som fastighetsägarna avstod många hektar mark till när STORA byggde dammen på 60-talet.
- Oro för att den fina byn kommer dö ut. Befolkningen har minskat de senaste åren. Många har velat bosätta sig i Gåsvarv men av olika skäl finns det ingen lämplig plats att bygga hus på. Den mest lämpliga platsen för husbygge är väster om riksvägen men aktuell kraftledning som står där skapar därmed problem för byns överlevnad.

Markägarna anser därför att ledningen måste läggas ner i vattnet (dammen). Alt. 2 (lila sträckning) är långt uppe i skogen, alternativ som varit uppe tidigare. Nu när vi har chansen att göra något bra av det här inför framtiden och våra efterkommande måste vi ta den möjligheten.

Ellevios bemötande:

Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser önskemålet.

3.5.18 Fastighetsägare Gåsvarv 1:3

Markägaren skickade ett yttrande per e-post 2017-04-11. Alternativ luftledning förordas, dvs. det förslag som följer grusvägen mot industriområdet. Markägaren är emot breddning av befintlig ledningssträckning av följande skäl:

1. Det förstör miljön totalt på udden vid Boggåns utlopp. Udden har ett rikt naturliv, utter, bäver, räv.
2. På andra sidan Boggån är det sandmark. Den eroderar ner i sjön, I slänten finns bäver. Sandmarken blir svår vid breddning. Tas all vegetation vid stranden bort innebär det ökad markerosion och att kanten rasar ner i vattnet. Perfekt för bävvar att bygga bo i men inte för mycket annat. Längre norrut blir det berg.

Ellevios bemötande:

Det har inte planerats någon breddning av befintlig ledningsgata. Alternativ luftledningssträckning, som Ellevio valt att gå vidare med, tillgodoser önskemålet om ett annat alternativ än befintlig sträckning.

3.5.19 Fastighetsägare Gåsvarv 2:10, 2:12, 5:15 samt Mjågen 12:1.

Fastighetsägaren meddelade följande i ett yttrande per brev 2017-05-02:

Saken gäller samråd om förlängd koncession för befintlig 50 kV ledning Väsa-Älvdalen genom byarna Gåsvarv-Mjågen-Östäng på dalgångens bästa utbyggnadsmark för ortsbefolkningen söder om kyrkbyn, där samhället växer nu, ingen vill bo i skogen utan kommunal service.

Fastighetsägaren redovisar i ditt yttrande på vilket sätt hans fastigheter berörs av befintlig ledning (typ av stolpar och antal). För fastigheten Mjågen 12:1 lyft även följande:

Vid busshållplatsen och nära bebyggelse (fastboende) i Märbäck, har en naturvårdskuggning utförts för miljön och öppnat utsikten mot älven för det rörliga friluftslivet/fiske. Trädparken står intill 50 kV ledningen. Fastighetsägaren vågar ej glesa ut trädparken med skördare pga. ledningens strömstyrka genom parkbeståndet, stora hälsorisker kan sättas på spel om något går fel.

Även på ett annat ställe, mellan Riksväg 70 och älven, har naturvårdskuggning utfört så långt fastighetsägaren vågat för starkströmsledningen. Estetiskt får man inte fram en vacker landskapsbild med en högspänning i centrum.

Fastighetsägaren lyfter att felaktigt placerade högspänningar är ett stort hinder i brukandesynpunkt för skogs- och lantbruk med moderna maskiner. Ledningen uppfördes i början av 40-talet, utan någon miljöhänsyn eller beaktande av hälsorisker. På den tiden drogs den bara fram vilket har fått framtida konsekvenser för ett modernt samhälle i den nutida utvecklingen. Utvecklingen står inte stilla och inte heller kunskapen. Ledningen ligger idag som en förlamande hand över hustak, tomter, alla privata ägor, skogsbruk, lantbruk. Den lamslår en stor del av utvecklingen för fastboende och nyinflyttade familjer i byarna Gåsvarv-Mjågen-Östäng ända fram till kyrkbyn. Södra delen av Älvdalen är idag på väg att utvecklas med ny översiktsplan.

Fastighetsägaren fyrkar på samfällighetsföreningarnas föreslagna markkabelalternativ och bifogar karta över sträckningen.

Ellevios bemötande:

Ellevio har tagit del av föreslaget markkabelalternativ. Ellevio har dock valt att gå vidare med alternativ luftledning, då ett markkabelalternativ inte bedöms som ekonomiskt rimligt. Föreslaget kabelalternativ skulle kosta närmare 3 gånger så mycket som en ny trädsäker luftledning.

Med alternativ luftledningssträckning tillgodoses önskemålen om att få bort ledningen där den går i närheten av bostadshus, nära älven samt över byggbar mark.

3.5.20 Gåsvarvs Skifteslags Samfällighetsförening

Samfällighetsföreningen meddelar följande i ett yttrande per e-post 2017-03-31:

Föreningen förordar alternativt förslag där sjökabel nedlägges i Myckeln. Skulle det inte vara möjligt förordar vi föreslagen ledningsgata med lila färg (ansökt ledningssträckning från 2002). Huvudsaken är att ledningen fjärras från de boende i Gåsvarv av hälsoskäl. Kommer inkomma med kompletteringar efter att de samrått med Älvdalens kommun.

Ellevios bemötande:

Alternativ sjökabel har avförts, främst på grund av kostnadsskäl samt drift- och underhållsskäl. Det kommer beskrivas ytterligare i kommande MKB.

Ellevio noterar samfällighetens synpunkt om att alternativ ledningssträckning från 2002 förordas. Sträckningen har avförts bland annat på grund av att den korsar över bostadshus och rakt igenom flera skogsskiften men den har flera likheter med alternativ luftledning som Ellevio valt att gå vidare med. I arbetet med kommande MKB kommer alternativ luftledningssträckning ses över på nytt och justeras något.

3.5.21 Mjågens Skifteslags Samfällighetsförening

Gunnar Forslund (ordförande i Mjågens Skifteslags Samfällighetsförening) skickade ett yttrande från föreningen per e-post 2017-04-11. Yttrandet innefattar följande:

Samfällighetsföreningen har genom åren erhållit ett antal förslag om utbyte, omförläggning, alternativt flytt av denna åldriga kraftledning.

Föreningen informerade om att samfällighetsföreningarna i Gåsvarv och Mjågen hade möte med kommunens beslutande tjänstemän inom samhällsbyggnadsförvaltningen 2017-04-10. Vid mötet framkom att Mjågen och Gåsvarv ska ha ett möte om en helt ny sträckning av rubricerad ledning.

Göran Forslund ringde 2017-04-18 och informerade om att samfällighetsföreningarna avser att ha möte med kommunfullmäktige 19 april. Han anser att alternativ luftledningssträckning inte är så dum men de har tagit fram ett nytt alternativ som beskrevs. Det är en markkabel hela vägen, då kan man nyttja befintliga servitut och kan följa vägar hela sträckan. Man kan gå ner i mark ca 1,5 km söder om kyrkan, alltså att luftledningen behålls i den sydligaste delen. Det finns två alternativ, antingen att gå i gamla banvallen där det inte finns spår nu eller att lägga ledningarna längs kommunens nya VA-ledning som går i anslutning till gamla järnvägen.

En alternativ luftledning skulle kräva ett stort markinrång och mycket avverkning vilket inte kommer uppskattas. Med markkabel slipper man det problemet, och andra problem, nu och ca 50 år framåt. Göran Forslund hoppas att Ellevio vill göra något åt ledningen denna gång. Det är minst tredje gången ledningen är uppe för diskussion genom olika ledningsägare.

Ellevios bemötande:

Ellevios noterar samfällighetsföreningens synpunkter och har tagit del av förslaget markkabelalternativ. Ellevio har dock valt att gå vidare med alternativ luftledning, då ett markkabelalternativ inte bedöms som ekonomiskt rimligt.

3.5.22 Gåsvarvs-, Mjågens- och Östermyckelängs Skifteslags Samfällighetsföreningar

Samfällighetsföreningarna meddelar i ett kompletterande yttrande per e-post 2017-04-28 att de vid möte med Älvdalens kommun 2017-04-19 har presenterat en alternativ sträckning med markkabel mellan Älvdalen och Gåsvarvs södra infart. De informerar vidare om att kommunen har översänt ett kompletterande yttrande till Ellevio där detta förslag stöds i sin helhet.

Samtliga sakägare stöder förslaget med markförlagd kabel, vilket kommer att leda till en smidigare lösning i framtiden. En förlängd koncession i befintlig sträckning löser inga problem utan förlänger och förstärker de nackdelar som finns, t.ex. farlig närhet till bebyggelse, magnetfält, risk för sammanstötning med ledning vid t.ex. jordbruksarbete etc. i ytterligare 50 år.

En ny markförlagd ledning längs befintliga vägar, den gamla järnvägsvallen utan räls, kommunens gata för VA-nät samt industriområdet i Märback är fullt möjligt att utföra utan några större hinder. Dessutom behövs då ingen ny kraftledningsgata över ett flertal skogsfastigheter i Gåsvarv och Mjågen. Den befintliga ledningen bör skrotas och befintliga servitut etc. annulleras.

En karta över föreslagen sträckning för markledning bifogades med yttrandet.

Ellevios bemötande:

Ellevio har tagit del av förslaget markkabelalternativ. Ellevio har dock valt att gå vidare med alternativ luftledning, då ett markkabelalternativ inte bedöms som ekonomiskt rimligt. Förslaget kabelalternativ skulle kosta närmare 3 gånger så mycket som en ny träsäker luftledning.

Med alternativ luftledningssträckning tillgodoses önskemålen om att få bort ledningen där den går i närheten av bostadshus samt över byggbar mark.